

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/7/2015
Identifikačné číslo spisu:	9512100006
Dátum vydania rozhodnutia:	02.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9512100006.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obžalovaného Ing. J. U. , pre obzvlášť závažný zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a/ Trestného zákona, v štádiu prípravy na zločin podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 2. marca 2016, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 25. novembra 2014, sp. zn. PK-1T/2/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného Ing. J. U. sa z a m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 25. novembra 2014, sp. zn. PK-1T/2/2012, bol obžalovaný Ing. J. U. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a/ Trestného zákona v štádiu prípravy na zločin podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenej dobe od polovice roku 2005 do decembra 2006 v Prešove a následne aj v Bratislave, ako štatutárny zástupca - primátor Mesta Prešov, ako konečného prijímateľa nenávratného finančného príspevku, predložil dňa 9. septembra 2005 na základe výzvy číslo 1111024-051 zo dňa 6. júna 2005 (Opatrenie 1.2), vyhlásenej riadiacim orgánom Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, v rámci Sektorového operačného programu Priemysel a služby (číslo 1110000), Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry (číslo 1111020), žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku pre Mesto Prešov, Hlavná ul. č. 73, Prešov, IČO: 327646, žiadateľa z verejného sektora v rámci opatrenia 1.2 Sektorového operačného programu Priemysel a služby, v súvislosti s projektom „Priemyselný park IPZ Prešov-Záborské“ číslo projektu „priemyselný park“ 11110200042, spracovateľskému orgánu pod riadiacim orgánom, Slovenskej agentúre pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO), neposkytol povinné pravdivé údaje týkajúce sa majetkovo právnych vzťahov Mesta Prešov k

pozemkom, slúžiacim na realizáciu uvedeného projektu k nájomnej zmluve zo dňa 6. septembra 2005, ktorým malo mať Mesto Prešov prenajaté pozemky slúžiace na realizáciu priemyselného parku od PABK leasing, s.r.o., podpísal toho istého dňa dodatok, ktorým v mene Mesta Prešov postúpil predkupné právo na IPZ, a.s., hoci v tom čase na základe zmluvy o nájme nehnuteľnosti s následnou možnosťou jej kúpy č. 0106000222 zo 14. januára 2005, mala tie isté pozemky v nájme od PABK leasing, s.r.o., spoločnosť IPZ, a.s., tento dodatok k nájomnej zmluve nepredložil k žiadosti o poskytnutie NFP, ďalej v rozpore s údajmi uvádzanými v žiadosti schválenej hodnotiacou komisiou, neoznámil, že mesto nezískalo podstatný vplyv v obchodnej spoločnosti IPZ, a.s., ako správcom priemyselného parku a napriek týmto skutočnostiam podpísal dňa 15. februára 2006 so Slovenskou agentúrou pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO), zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. VS-05/2006, účinnú od 18. augusta 2006, na základe ktorej bol Mestu Prešov poskytnutý nenávratný finančný príspevok v sume 228 515 000 Sk (7 585 308,37 eur), z ktorého 75 % (180 406 579 Sk - 5 988 401, 35 eur) pochádzalo z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 20 % (48 108 421 Sk - 1 596 907,02 eur) zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, zvyšných 5% v sume 12 027 000 Sk (399 223, 26 eur) malo Mesto Prešov zabezpečiť z vlastných zdrojov, ani po podpise tejto zmluvy v rozpore so schváleným projektom nezabezpečil zaregistrovanie zmlúv o nájme pozemkov a predkupného práva v katastri nehnuteľností a nezabezpečil Mestu Prešov ako konečnému prijímateľovi podstatný vplyv v spoločnosti IPZ Prešov, a.s., čím konal v rozpore s ustanovením § 3 písm. e/ zákona č. 181/2001 Z.z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky a v rozpore s podmienkami implementácie Sektorového operačného programu Priemysel a služby, ktorý je financovaný z prostriedkov Európskej únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, a tým vytvoril podmienky, aby finančné prostriedky, ktoré mali slúžiť výlučne verejnému sektoru, boli použité na zveľadenie a zhodnotenie pozemkov a majetku, ktorý vlastnila súkromná obchodná spoločnosť, avšak do skončenia jeho funkčného obdobia nedošlo k podaniu žiadnej žiadosti o preplatenie finančných prostriedkov.

Obžalovanému za to bol podľa § 225 ods. 6 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2 s poukazom na § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, podľa § 39 ods. 1, ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona súd zaradil obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Obžalovaný Ing. J. U. podal proti rozsudku odvolanie čo do výroku o vine aj treste do zápisnice o hlavnom pojednávaní (4043), ktoré písomne odôvodnil 16. marca 2015, a ktoré doplnil prostredníctvom svojho obhajcu 18. marca 2015, 13. novembra 2015 a 22. februára 2016.

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že citované výroky rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-1T/2/2012, z 25. novembra 2014 podľa názoru obžalovaného nie sú vecne správne, nakoľko vychádzajú z nesprávneho vyhodnotenia dôkazov a nesprávneho právneho posúdenia danej veci. Súdne rozhodnutie neobsahuje predpísané náležitosti v zmysle § 168 ods. 1 Trestného poriadku, preto je nepreskúmateľné.

Súd nereagoval a následne sa ani nevysporiadal s obhajobnými tvrdeniami obžalovaného, ktoré prednášal v celom procese dokazovania. V danej veci neboli v plnom rozsahu uplatnené závery vyslovené Ústavným súdom Slovenskej republiky v jeho Náleze, sp. zn. III. ÚS 25/06, z 10. mája 2006, podľa ktorého právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z napadnutého rozhodnutia nie je možné zistiť, ako malo dôjsť zo strany obžalovaného Ing. J. U. k naplneniu jednotlivých znakov žalovaného činu (rozhodnutie neobsahuje právne hodnotenie zisteného skutku). Z rozhodnutia nevyplýva konkrétna okolnosť svedčiaca o individuálnom zavinení obžalovaného, preto ide o rozhodnutie stojace na princípe kolektívnej viny, pričom za rozhodnutia mestského zastupiteľstva, ktoré primátor nemôže ovplyvniť, má nie byť trestnoprávnu zodpovednosť primátor. Súdom prijatý záver, že nenávratný finančný príspevok (NFP) mal smerovať súkromnej spoločnosti je neobhájiteľný po stránke skutkovej aj právnej.

Podľa názoru obžalovaného, ak súd zmenil právnu kvalifikáciu na prípravu (§ 13 Trestného zákona), potom bolo jeho povinnosťou (okrem tých, ktoré sú uvedené v čl. 2) vysporiadať sa s celým obsahom tohto zákonného článku, osobitne aj s ods. 3 písm. a/ zánik trestnosti prípravy, najmä ak sa sám priznal, že vzhľadom k zániku funkcie primátora, za pôsobenia obžalovaného, nebola podaná žiadna žiadosť o platbu a ani žiadne finančné prostriedky neboli poskytnuté. V tejto súvislosti obžalovaný poukazuje na jednotlivé výroky predsedu senátu bezprostredne po vyhlásení rozsudku: „Keby sme sa stotožnili s argumentáciou obhajoby, potom by sme nemohli obvineného odsúdiť“. „Obťažné je zaujať právne stanovisko k argumentácii, že žiadosť nie je povinná a údaje v nej uvedené nie sú povinnými údajmi v zmysle posudzovanej právnej normy“. Vina obžalovaného spočíva teda v tom, že nepredložil návrh na kataster, neoznámil zmenu rozhodnutia mesta, hoci to nebolo v jeho kompetencii. Návrhy na kataster spracovávalo a podávalo právne oddelenie mesta. O zmene rozhodnutia mestského zastupiteľstva SARIO vedelo. Primátor je podriadený mestskému zastupiteľstvu, nie naopak. Pokiaľ by konal v danej veci proti vôli mestského zastupiteľstva, spáchal by trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa.

Konajúci súd bez toho, aby upozornil obhajobu, po úprave žalovaného skutku, vyhlásil odsudzujúci rozsudok, ktorým obžalovaného uznal vinným nie z pokusu trestného činu podľa § 14 Trestného zákona, ako bolo pôvodne žalované, ale z prípravy trestného činu podľa § 13 Trestného zákona. Na takýto postup podľa názoru obžalovaného neboli splnené podmienky. Takýto postup je v rozpore s obsahom čl. 6 ods. 3 písm. a/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (rozhodnutie ESĽP vo veci Pélisier a Sassi c. Francúzsko z 25. marca 1999).

Podľa názoru obžalovaného prvostupňový súd nerešpektoval právny názor vyslovený odvolacím súdom (§ 327 Trestného poriadku): „rozsudok súdu prvého stupňa je založený na nejasných a neúplných skutkových zisteniach, abscentuje jasné hodnotenie, resp. záver o tom, na základe akých dôkazov súd považuje vinu obžalovaného za preukázanú, súd sa nezaoberal otázkou subjektívnej stránky“.

Obžalovaný ďalej poukázal na absenciu uplatnenia akejkoľvek obchodnoprávnej sankcie zo strany účastníkov zmluvy o poskytnutí NFP zo dňa 15. februára 2006. Prvostupňový súd ani po rozhodnutí odvolacieho súdu nevykonával ani jeden dôkaz, ktorý by umožňoval prijať súdu záver o vine. Jednoznačne je v tomto prípade potrebné uplatniť zásadu in dubio pro reo a oslobodiť obžalovaného spod obžaloby. V danej veci nie sú trestne stíhané iné osoby. V tejto súvislosti poukázal na výpoveď Ing. S., JUDr. F..

Ďalej sa obžalovaný podrobne zaoberal Zmluvou o poskytnutí NFP a jej dodatku. Touto zmluvou Mesto Prešov neprišlo o predkupné právo k pozemkom.

O právnych vzťahoch k pozemkom ako aj o vzťahu k PABK Leasing, s r.o., SARIO vedelo, nakoľko sa tieto okolnosti opisovali v Zmluve o výkone správy pri prevádzke PPZ, ktorá tvorila prílohu žiadosti (č.l. 1388). Nemožno teda prijať záver o tom, že obžalovaný neinformoval, keď to bolo uvedené priamo v žiadosti doručenej SARIO.

Mestu Prešov nikdy nebol poskytnutý NFP v sume 228 515 000 Sk. Samotná zmluva o poskytnutí NFP sama o sebe nestačila na to, aby mestu Prešov bol poskytnutý uvedený príspevok. Účelom zmluvy bolo poskytnutie príspevku formou refundácie oprávnených nákladov po predložení účtovných dokladov za podmienok uvedených v čl. VII. zmluvy. Počas pôsobenia Ing. U. vo funkcii primátora mesta Prešov nebola podaná žiadna žiadosť o platbu.

Skutok tak, ako je opísaný v rozsudku súdu prvého stupňa nevykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona. Na strane obžalovaného nie sú splnené kritériá špeciálneho subjektu. (Žiadosť a jej prílohy nepredkladal obžalovaný, ale svedok Ing. S.). Existencia sprenevery finančných prostriedkov, alebo ich zadržania nebola preukázaná, nakoľko v čase, keď obžalovaný zastával pozíciu primátora mesta Prešov, neboli mestu poskytnuté žiadne finančné prostriedky SARIOm. Ani Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a ani SARIO nepotvrdili, že by niektorá z listín priložených k žiadosti o poskytnutie NFP bola sfaľovaná, nesprávna alebo neúplná. Žiadosť o

poskytnutie NFP nie je povinným úkonom, ale fakultatívnou možnosťou. Z toho vyplýva, že ani jej obsah potom nie je povinným údajom. Ide o nevymáhateľný a nenárokovateľný akt (č.l. 702). Všetky príspevky, ak by boli vyplácané, boli by vyplatené z prostriedkov štátneho rozpočtu (nie zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev). Je irelevantné, ako sa predtým do štátneho rozpočtu dostali, nakoľko peniaze nie sú identickou vecou.

Podľa obžalovaného neboli naplnené ani znaky trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a/ Trestného zákona. Znakom danej skutkovej podstaty je uvedenie do omylu (nie využitie omylu iného). V danom prípade žiadosť, resp. príručka pre žiadateľa, či výzva na predkladanie ponúk nie sú všeobecne záväzným právnym prepisom. V rámci dokazovania žiaden z vypočutých svedkov netvrdil, že by obžalovaný niekoho zaviedol. Absenciu uvedenia do omylu dokazuje aj zistenie, že obžalovaný nepredstieral, že by pozemky patrili mestu, že by nájom, či predkupné právo bolo zapísané v katastri nehnuteľností, resp. že by mesto malo majetkovú účasť v IPZ, a.s. Porušenie zmluvnej povinnosti vo všeobecnosti nezakladá spáchanie trestného činu (princíp ultima ratio).

Konanie obžalovaného nie je možné subsumovať ani pod ustanovenie § 13 ods. 1 alebo § 14 ods. 1 Trestného zákona. Uvedené formy účasti na trestnom čine totiž predpokladajú úmysel a vyššiu mieru organizovanosti, resp. inom úmyselnom vytváraní podmienok na spáchanie zločinu. Nedbanlivosť vylučuje prípravu aj pokus. Zánikom funkcie primátora na konci roku 2006 už obžalovaný nebol účastníkom zmluvných vzťahov. Dovtedy nedošlo k podaniu žiadnej žiadosti o platbu. Takéto konanie, ak by sa to aj predtým kvalifikovalo ako príprava na zločin, by znamenalo zánik trestnosti aktov vykonaných predtým, čím by došlo k zániku trestnosti činu podľa § 13 ods. 3 Trestného zákona.

V doplnení dovolania z 13. novembra 2015 obžalovaný v podstate bližšie vysvetlil už uvedené skutočnosti.

V doplnení odvolania z 22. februára 2016 obžalovaný uviedol, že Špecializovaný trestný súd vo svojom rozsudku z 25. novembra 2014 na záver skutkovej vety konštatoval, že Ing. J. U. svojim konaním vytvoril podmienky, aby finančné prostriedky, ktoré mali slúžiť verejnému sektoru, boli použité na zveľadenie a zhodnotenie pozemkov a majetku, ktorý vlastnila súkromná obchodná spoločnosť. Neuvedol však, ktoré finančné prostriedky to mali byť. Podľa názoru obžalovaného takto vážne konštatovaná skutková veta nespĺňa ani požadované náležitosti rozsudku v zmysle § 163 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého výrok ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného, musí presne označovať trestný čin, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným.

Mesto Prešov sa uchádzalo o NFP - eurofondy, ktoré by boli investované výlučne do majetku Mesta Prešov. Objem NFP - eurofondov postačil na kúpnu cenu malých pozemkov, na ktorých stála infraštruktúra a jej vybudovanie. Na nákup pozemkov mohlo byť použitých podľa výzvy 10 percent z poskytnutého NFP, ostatné museli byť použité na vybudovanie infraštruktúry. Viac pozemkov Mesto Prešov kúpiť nemohlo, lebo na ne nemalo ani sľúbené, ani vlastné peniaze. Veľké pozemky kúpil súkromný sektor za vlastné peniaze.

Na str. 21 a 22 rozsudku špecializovaný trestný súd konštatoval, že Mesto Prešov bude len formálnym žiadateľom NFP, získa do vlastníctva pozemky pod infraštruktúrou a celá zostávajúca časť priemyselného parku s možnosťou jej ekonomického využívania sa po 15 rokoch dostane do opätovného vlastníctva IPZ, a.s. Takáto interpretácia je nesprávna. Mesto Prešov nemalo finančné prostriedky na splácanie leasingových splátok. Všetky splátky by splácala spoločnosť IPZ Prešov, a.s. To vyplýva z článku III., ods. 4 Dodatku č. 1 k Zmluve o nájme pozemkov s následnou možnosťou ich kúpy (leasingová zmluva) zo 6. septembra 2005. Aj preto sa dohodlo postúpenie predkupného práva v článku IV. toho istého dodatku. Špecializovaný trestný súd v rozsudku uvádza len postúpenie predkupného práva z Mesta Prešov na IPZ Prešov, a.s., neuvádza však, že podľa toho istého dodatku celú kúpnu cenu zaplatí IPZ Prešov, a.s. Postúpenie predkupného práva v tomto prípade znamenalo len to, že

vlastníctvo leasovanej nehnuteľnosti sa vráti tomu, kto za ňu platil. Keby Mesto Prešov zostalo vlastníkom veľkých nehnuteľností, pričom by za ne nezaplatilo, IPZ Prešov, a.s., by sa nevrátili ani nehnuteľnosti, ani peniaze. Vznikol by tak neoprávnený majetkový prospech. Špecializovaný trestný súd odsúdil Ing. U. za to, že Mesto Prešov by nezostalo vlastníkom majetku, za ktorý nezaplatilo. Mesto Prešov sa uchádzalo o NFP z dôvodu rozvoja zamestnanosti v regióne. Chcelo ich použiť na projekte, ktorý by rozvoj zamestnanosti podporil čo najefektívnejšie v pripravovanom projekte priemyselného parku Záborské. Všetko prebiehalo v súlade so zákonom a podmienkami výzvy na predkladanie projektov, pod kontrolou príslušných orgánov. Verejné prostriedky by boli použité len pre verejný sektor.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti obžalovaný Ing. J. U. navrhol, aby odvolací súd rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-1T/2/2012, z 25. novembra 2014 zrušil a následne danú vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. aby po zrušení tohto rozhodnutia obžalovaného Ing. J. U. spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a/ Trestného poriadku.

Prokurátor sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou, nezisťiac dôvod na postup vyplývajúci z § 316 Trestného poriadku, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, rešpektujúc zásadu „reformatio in peius“ (zákaz zmeny k horšiemu), pretože odvolanie v jeho neprospech nepodal prokurátor. Na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie výsluchom obžalovaného Ing. U.. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom považuje za potrebné uviesť, že v predmetnej trestnej veci už v minulosti rozhodol uznesením z 26. marca 2014, sp. zn. 3 To 7/2013, ktorým na podklade odvolania obžalovaného Ing. U. zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Na základe prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že v tomto konaní bol zadovážený dostatok dôkazov, ktorými boli objasnené všetky základné skutočnosti uvedené v § 119 Trestného poriadku.

Skutkové zistenia sú v súlade s vykonanými dôkazmi, ktorými bolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že obžalovaný sa dopustil skutkov opísaných vo výroku o vine odvolaním napadnutého rozsudku.

Súd prvého stupňa pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa tretej časti, tretej hlavy Trestného poriadku ako aj ďalších jeho ustanovení upravujúcich spôsob vykonávania dôkazov v trestnom konaní, pričom sa nedopustil takých pochybení, ktoré by bolo možné považovať za podstatné chyby konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku.

Na základe výsledkov takéhoto úplného a zákonne vykonaného dokazovania, po vyhodnotení dôkazov v súlade s kritériami uvedenými v § 2 ods. 12 Trestného poriadku dospel súd prvého stupňa k správnym skutkovým záverom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku uviedol právne úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení jednotlivých dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny, rešpektujúc pritom zároveň záväzný právny názor odvolacieho súdu vyslovený v ostatnom rozhodnutí (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2014, sp. zn. 3 To 7/2013).

Pri tomto sa dostatočne zaoberal hodnotením výpovedí svedkov Mgr. M. U., Ing. PhDr. J. U., Ing. J. E., Ing. H. J., A. X., H. U., Ing. R. N., Ing. W. W., JUDr. T. G., JUDr. J. U., Ing. H. U., Ing. T. T., Ing. J. W., X. J., JUDr. R. F., Ing. A. J., Ing. T. S., Ing. J. N., Ing. Z. Z., Ing. J. H., K. T., W. J. a listinných dôkazov.

Hlavne z výpovedí svedkov Ing. H. J. a A. X. je možné zistiť, že títo svedkovia vlastne zabezpečili prvotné scelenie pozemkov pre budúci priemyselný park. Svoj zámer však s poukazom na vlastné finančné možnosti realizovať nedokázali. Z podnetu Ing. N. preto založili akciovú spoločnosť IPZ, ktorá v tom čase nemala s výnimkou pozemkov žiadnu reálnu hodnotu.

Svedkovia Ing. T. S. a Ing. J. N. deklarovali, že chceli realizovať priemyselný park v lokalite Záborské takým spôsobom, že si udržia kontrolu nad celým projektom, hoci konečným prijímateľom nenávratného finančného príspevku mohla byť len obec alebo vyšší územný celok. Po tom, čo zistili, že obec Záborské nebude vhodným partnerom, oslovili prostredníctvom Ing. U. Mesto Prešov. Pri riešení majetkovej účasti mesta v spoločnosti IPZ, a.s., ktorá bola krátko predtým účelovo založená, požadovali za 34 % podiel sumu 34 miliónov Sk, ktorá bola dôvodom, prečo poslanci mestského zastupiteľstva v hlasovaní zámer mesta o majetkovom vstupe prehodnotili.

Dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že majetková spoluúčasť Mesta Prešov v správcovskej organizácii bola len formálna, čo umožňovalo obísť požiadavku na verejné obstarávanie. Celé toto konanie bolo umocnené podloženými zmätočnými zmluvami nájomnými, leasingovými, kúpnopredajnými (odôvodnenie rozsudku špecializovaného trestného súdu na str. 22 - 23).

Vzhľadom na to, že na skutkové zistenia konania obžalovaného sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku a odvolací súd nemá o nich pochybnosti, preto si úvahy a závery súdu prvého stupňa v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu sa predmetný skutok stal tak, ako to správne zistil a ustálil prvostupňový súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania.

Treba zdôrazniť, že primátor je predstaveným mesta a najvyšším výkonným orgánom, ktorého volia obyvatelia mesta v priamych voľbách. Primátor je štatutárnym orgánom mesta v majetkovoprávných vzťahoch mesta a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov mesta, v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom (§ 13 - 13b/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov). Primátor Ing. U. aktívne vstúpil do jednania s predstaviteľmi spoločnosti IPZ, a.s., v mene Mesta Prešov, na rokovaní mestskej rady presadil vybudovanie priemyselného parku v lokalite Záborské, teda v inej lokalite ako malo vytýpované mesto Prešov, a to aj napriek výhradám, že lokalita Záborské nie je v katastri mesta Prešov a aj napriek výhrade, že projekt pripravuje spoločnosť IPZ, teda súkromná spoločnosť, pričom za realizáciu projektu bude zodpovedné mesto Prešov (sv. W.). Ako štatutárny orgán zastupoval mesto pri podpise všetkých zmlúv. Obžalovaný Ing. U. podal ako štatutár mesta Prešov žiadosť o poskytnutie NFP a hoci 10. augusta 2005 podpísal čestné vyhlásenie žiadateľa o NFP zo štrukturálnych fondov EÚ o pravdivosti údajov a toho istého dňa podpísal aj čestné vyhlásenie žiadateľa o informovaní pri zmene údajov (do siedmich dní), neposkytol povinné pravdivé údaje týkajúce sa majetkovo právnych vzťahov mesta Prešov k pozemkom, podpísal dodatok k zmluve, ktorým postúpil predkupné právo na spoločnosť IPZ, pričom tento dodatok už nepredložil k žiadosti o poskytnutie NFP, neoznámil poskytovateľovi NFP, že mesto Prešov nezískalo podstatný vplyv v obchodnej spoločnosti IPZ (sv. Z. - nedostatočný vplyv mesta Prešov bol porušením podmienok pre poskytnutie NFP) a nezabezpečil zaregistrovanie zmlúv o nájme pozemkov a predkupného práva (dodatok k zmluve). Je právne irelevantné a neobstoí námietka obhajoby, že žiadosť o poskytnutie NFP nepredkladal obžalovaný, ale Ing. S. už vzhľadom na hore uvedené skutočnosti (všetky zmluvy podpisoval primátor, ktorý zodpovedal ako štatutár za ich správnosť). Skutočnosť, že obžalovaný ako primátor mesta podpísal pre spoločnosť IPZ generálnu plnú moc na prípravu a realizáciu dokumentov súvisiacich s poskytnutím NFP, nemôže obžalovaného zbaviť trestnej zodpovednosti.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že obžaloba a následne aj prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí nekladie obžalovanému za vinu, že mesto Prešov nezískalo podstatný vplyv v obchodnej spoločnosti IPZ Prešov, a.s., ale len tú skutočnosť a jeho povinnosť ako žiadateľa o NFP že neoznámil rozhodnutie mestského zastupiteľstva v stanovenej lehote, resp. pri podpise zmluvy. Mestské zastupiteľstvo rozhodlo 26. septembra 2005.

Právne neobstojí ani odvolacia námietka obžalovaného, prednesená v rámci odvolacieho konania, že zo zmluvy o poskytnutí NFP nevyplýva povinnosť zabezpečiť registráciu na katastri. Obžalovaný Ing. U. vo svojich predchádzajúcich výpovediach uviedol, že podpis dodatku k zmluve o postúpení predkupného práva si nepamätá, lebo primátor podpisuje rôzne listiny a registráciu predkupného práva označil len za detail. Odvolací súd zdôrazňuje, že predkupné právo v prípade nájomného vzťahu bolo rozhodujúcou podmienkou, a to vo forme vecného práva s jeho registráciou (§ 603 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Podobne prvostupňový súd správne argumentoval vo vzťahu k ostatným námietkam obžalovaného týkajúcich sa vyhodnotenia, ktoré sú povinné údaje pri predkladaní žiadosti a určených príloh, vybudovania inžinierskych sietí (str. 29 cit. rozsudku).

Špecializovaný trestný súd rovnako nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaného, keď ho uznal za vinného z obzvlášť závažného zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 6 písm. a/ Trestného zákona v štádiu prípravy na zločin podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s obzvlášť závažným zločinom poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenských podľa § 261 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1 Trestného zákona.

V tejto súvislosti neobstojí námietka obžalovaného, že skutky boli nesprávne právne kvalifikované. K tomu najvyšší súd uvádza, že súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe (§ 278 ods. 3 Trestného poriadku). Trestný poriadok neustanovuje súdu žiadnu lehotu na oboznámenie so zmenou právnej kvalifikácie skutku, nakoľko sa jedná stále o ten istý skutok spáchaný obvineným, avšak súd tento skutok posudzuje ako iný trestný čin než prokurátor.

K námietke obžalovaného, že v danom prípade sa jedná o občianskoprávny vzťah, najvyšší súd uvádza: Nepochybne treba prisvedčiť názoru, že nie je na mieste trestné stíhanie, ak by sa konanie obžalovaného pohybovalo výhradne v rovine vzťahov občianskoprávných, resp. obchodnoprávných, resp. že v právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie nahrádzovali iné, mimotrestné možnosti vynútenia porušeného práva, ktoré neboli využité, ak nie sú mimo toho splnené všetky predpoklady trestnej zodpovednosti. V posudzovanom prípade však zároveň nemožno prehliadnuť, že čin spáchaný Ing. U. tak, ako ho súd prvého stupňa zistil, sa jednoznačne nepohyboval len v rovine občianskoprávných vzťahov, ale dostal sa už do oblasti trestnoprávnej regulácie. Obžalovaný totiž svojim konaním naplnil všetky základné znaky hore citovaných skutkových podstát úmyselných trestných činov subvenčného podvodu a poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenských. Podstatné je, že konal spôsobom a za podmienok stanovených Trestným zákonom k tomu, aby ním spáchaný skutok mohol byť posúdený ako trestný čin, za ktorý možno podľa zákona uložiť trest, a preto použitie trestného práva nemožno v danom prípade spochybňovať. Materiálny korektív (nepatrná závažnosť v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona) v zmysle platnej a účinnej právnej úpravy - sa pri posudzovaní trestnosti činu v kategórii zločin a obzvlášť závažný zločin (§ 11 Trestného zákona) nepoužije. To platí aj vtedy, ak ide o konanie páchatel'a vo vývojovom štádiu prípravy na zločin (§ 13 ods. 1 Trestného zákona) alebo vývojovom štádiu pokusu úmyselného trestného činu (§ 14 ods. 1 Trestného zákona) - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 To 2/2012.

Najvyšší súd konštatuje, že napadnutý rozsudok netrpí žiadnou právnou vadou, v ktorej obžalovaný videl nesprávne právne posúdenie skutku, lebo vykazuje všetky zákonné znaky obzvlášť závažných zločinov, z ktorých bol obžalovaný uznaný za vinného. Správnemu právnemu posúdeniu predmetného skutku zodpovedá vo výroku rozsudku o vine i tzv. právna veta. Právne námietky, ktoré boli odvolateľom relevantne uplatnené, nie je možné akceptovať.

Špecifikum trestného činu subvenčného podvodu zakotveného v § 225 Trestného zákona, ako aj ostatných trestných činov založených na podvodnom konaní, predstavuje existencia omylu. O omyle možno hovoriť ako o charakteristickej črte podvodného konania, ktorá ho odlišuje od iných druhov kriminality páchanej proti majetku. Tento trestný čin predstavuje typický príklad konania, kedy páchatel' uvádza iného do omylu, využíva omyl, alebo zatajuje podstatné skutočnosti pri rozhodovaní inej osoby. Trestný čin subvenčného podvodu je typickou blanketovou normou, čo znamená, že príslušné ustanovenie odkazuje na ďalšie zákony a predpisy, ktoré súvisia s prideľovaním subvencií, dotácií a s prideľovaním iných príspevkov z verejných zdrojov. V § 225 ods. 1 Trestného zákona je zakotvené, že tomu, kto vyláka od iného dotáciu, subvenciu, príspevok alebo iné plnenie zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu verejnoprávnej inštitúcie, rozpočtu štátneho fondu, rozpočtu vyššieho územného celku alebo rozpočtu obce, ktorých poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného právneho predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa, a to tým, že ho uvedie do omylu v otázke ich splnenia. Z tohto odseku vyplýva, že citované ustanovenie Trestného zákona ochraňuje verejné rozpočtové zdroje a zabezpečuje sankcionovanie pri vylákaní finančných prostriedkov, ktorých použitie, alebo poskytnutie sa podľa všeobecného právneho predpisu viaže na podmienky, ktoré páchatel' nespĺňa. Páchatel' tak koná spôsobom, keď v žiadosti, resp. v podkladoch súvisiacich so žiadosťou zamlčí, alebo uvedie hrubo skreslené či nepravdivé údaje, podstatné pre danú žiadosť. Je potrebné zároveň zdôrazniť, že priame spôsobenie škody inému nie je podmienkou pre naplnenie znakov trestného činu subvenčného podvodu.

Pri trestnom čine subvenčného podvodu môže byť páchatel'om ktorákolvek trestne zodpovedná osoba. V praxi pôjde o fyzickú osobu - žiadateľa, resp. fyzickú osobu, ktorá za neho alebo za žiadateľa ako právnickú osobu podáva žiadosť o dotáciu, subvenciu, príspevok, alebo o iné plnenie z uvedených verejných rozpočtov alebo o osobu, ktorá za neho, alebo za žiadateľa - právnickú osobu takúto žiadosť spisuje, či vyplňuje, pričom v danej žiadosti vedome uvedie nepravdivé, alebo hrubo skreslené údaje, alebo podstatné údaje zamlčí. Z hľadiska subjektívnej stránky ide o úmyselný trestný čin.

Objektom trestného činu subvenčného podvodu je vlastnícke právo v súvislosti s využívaním subvencií, dotácií, či iných príspevkov pochádzajúcich z verejných zdrojov.

S poukazom na odlišné objekty, prvostupňový súd správne konanie obžalovaného kvalifikoval ako jednočinný súbeh obzvlášť závažného zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 Trestného zákona.

Trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 Trestného zákona sa dopustí ten, kto použije, alebo predloží falšovaný, nesprávny alebo neúplný výkaz alebo doklad, alebo neposkytne povinné údaje, alebo použije prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev, z rozpočtu spravovaného Európskymi spoločenstvami alebo v zastúpení Európskych spoločenstiev na iný účel ako boli pôvodne určené, a tým umožní spôsobenie sprenevery alebo protiprávne zadržanie prostriedkov z uvedeného rozpočtu. V danom prípade nejde o spreneveru v zmysle trestného činu tak, ako ho pozná naše trestné právo, ale ide o akékoľvek podvodné konanie, ktoré má za následok odcudzenie alebo protiprávne zadržanie finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev alebo z rozpočtov spravovaných Európskymi spoločenstvami alebo v ich mene.

Termín finančné záujmy Európskych spoločenstiev označuje výdavky a príjmy pochádzajúce z generálneho a ďalších rozpočtov Európskych spoločenstiev ako aj výdavky a príjmy, ktoré sú spravované priamo alebo na základe právomocí delegovaných Spoločenstvom a jeho orgánmi alebo inštitúciami.

V predmetnej veci finančné prostriedky Európskej únie mali zabezpečiť podporu budovania a rekonštrukcie infraštruktúry a umožniť verejnému sektoru zabezpečiť rozvoj podnikania v oblasti priemyslu a služieb. Za oprávnené náklady možno považovať len tie, na ktoré bolo vykonané verejné obstarávanie. Finančná pomoc bola poskytnutá na princípe spolufinancovania v pomere 75 % z

oprávnených nákladov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 25 % z oprávnených nákladov zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a z vlastných zdrojov konečného prijímateľa, ktorým mohli byť len vyššie územné celky, obec, mestá, združenie obcí (miest) združenie VÚC a rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené mestami, obcami a VÚC, zabezpečujúce rozvoj priemyslu a vybraných služieb.

Tento trestný čin je dokonaný už okamihom, keď jeho páchatel' popísaným konaním prinajmenšom vytvorí možnosť (t.j. umožní), aby nastal poruchový následok. (Obžalovaný neoznámil rozhodnutia mestského zastupiteľstva v stanovenej lehote, nezabezpečil registrovanie zmlúv na katastri v súvislosti s predkupným právom).

Tento trestný čin je deliktom výlučne úmyselným.

Čo sa týka namietanej subjektívnej stránky trestného činu, najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia (str. 30) a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje.

Pokiaľ ide o odvolaním napadnutý výrok o treste, súd prvého stupňa správne vychádzal z trestnej sadzby 10 až 15 rokov podľa trestného činu prísnejšie trestného (§ 225 ods. 1, ods. 6 písm. a/ Trestného zákona). Správne zistil u obžalovaného poľahčujúce a priťažujúce okolnosti podľa § 36 písm. j/ a § 37 písm. h/ Trestného zákona. Prvostupňový súd správne použil pri ukladaní trestu ustanovenia § 39 ods. 1, § 39 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, keď znížil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Podľa § 39 ods. 3 písm. c/ Trestného zákona pri ukladaní trestu nemohol uložiť trest odňatia slobody kratší ako 5 rokov, pretože v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody je aspoň 10 rokov.

Zákonu zodpovedá aj zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia (§ 48 ods. 4 Trestného zákona), s poukazom na osobu obžalovaného.

Na základe uvedených dôvodov, odvolací súd nezistiac žiadne právne relevantné a významné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku, ktoré by boli obžalovanému na prospech, jeho odvolanie zamietol, pretože zistil, že nie je dôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.